

Lag om skyddsrum;

utfärdad den 1 juni 2006.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § I denna lag finns det bestämmelser om hur skyddsrum skall byggas, utrustas och underhållas. I lagen finns det också bestämmelser om ersättning.

2 § Skyddsrum är utrymmen för skydd av befolkningen i krig.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer beslutar om behovet av skyddsrum och inom vilka områden inom landets kommuner som skyddsrummen skall vara belägna.

2 kap. Utformning och placering av skyddsrum

1 § Skyddsrum skall vara utformade och utrustade för att stå emot verkningarna av sådana stridsmedel som kan antas komma till användning i krig. Om det krävs skyndsamma åtgärder för skydd av befolkningen i krig får skyddsrummen utformas och utrustas så att de i största möjliga utsträckning står emot sådana verkningar.

2 § Skyddsrum skall vara placerade och utformade med hänsyn till de skyddsbehövandes möjligheter att efter varning hinna fram till dem i tid och att uppehålla sig där under den tid som behövs.

3 § Skyddsrum skall vara utformade så att de under fredstid kan användas för andra ändamål.

4 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter eller i särskilda fall besluta om skyddsrumms placering, utformning och utrustning samt inom vilken tid de skall kunna iordningställas.

¹ Prop. 2005/06:133, bet. 2005/06:FöU9, rskr. 2005/06:295.

3 kap. Byggnade och kontroll av skyddsrum

1 § Den myndighet som regeringen bestämmer skall, i den omfattning staten ställer medel till förfogande, besluta i enskilda fall om byggande av skyddsrum samt kontrollera att inrättade skyddsrum har avsedd skyddsförmåga och att skyltning skett i enlighet med lagen.

Kommunen skall på begäran av den myndighet som avses i första stycket lämna upplysningar om planer för byggverksamhet i kommunen och om andra förhållanden av betydelse för myndighetens beslut i frågor om byggande av skyddsrum.

Skyddsrum i befintlig byggnad eller anläggning

2 § Skall ett skyddsrum byggas utan att frågan uppkommit i samband med att någon sådan byggnadsåtgärd skall utföras som anges i 9 kap. 2 § 1 och 3 plan- och bygglagen (1987:10) och som kräver bygganmälan, skall den myndighet som enligt 1 § fattat beslutet ombesörja att skyddsrummet byggs och utrustas.

Skyddsrum i samband med nybyggnation

3 § Den som inom ett område där skyddsrum skall byggas avser att utföra sådana byggnadsåtgärder som anges i 9 kap. 2 § 1 och 3 plan- och bygglagen (1987:10) och som kräver bygganmälan skall underrätta den myndighet som avses i 1 § om sin avsikt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från underrättelseskyldigheten enligt första stycket.

4 § Den som har lämnat en underrättelse enligt 3 § har rätt att få ett beslut i skyddsrumfrågan enligt 1 §. Innebär beslutet att ett skyddsrum skall byggas skall beslutet även innehålla uppgift om det antal personer som skall kunna få plats i utrymmet.

I samband med att ett beslut enligt första stycket delges, får den som lämnat underrättelsen föreläggas att vidta åtgärder i enlighet med beslutet.

Ett beslut enligt första stycket gäller i två år eller, om bygganmälan enligt 9 kap. 2 § plan- och bygglagen (1987:10) har gjorts, under två år från dagen för bygganmälan. Ett sådant beslut får ändras endast om den som beslutet gäller godtar ändringen.

5 § Vid byggsamråd enligt 9 kap. 7 § plan- och bygglagen (1987:10) skall en genomgång göras av de åtgärder för besiktning, tillsyn och övrig kontroll som är nödvändiga för att ett skyddsrum skall kunna antas komma att uppfylla de krav som ställs i 2 kap. 3 § och med stöd av 2 kap. 4 § denna lag.

Bestämmelserna i 9 kap. 9 och 10 §§ plan- och bygglagen om kontroll m.m. och om slutbevis skall tillämpas på arbetet med att bygga ett skyddsrum.

6 § En byggherre som utför sådana byggnadsåtgärder som avses i 3 § skall bygga och utrusta sådant skyddsrum som enligt ett föreläggande skall finnas i byggnaden eller anläggningen. Byggherren skall se till att utrymmet stäm-

mer överens med givet föreläggande enligt 4 § andra stycket samt med det som anges i 2 kap. 3 § och det som bestämts med stöd av 2 kap. 4 §.

4 kap. Fastighetsägares och nyttjanderättshavares skyldigheter

Ansvar för att underhålla skyddsrum

1 § Ägaren till en byggnad eller annan anläggning där det finns ett skyddsrum är skyldig att underhålla skyddsrummet och den utrustning som hör till skyddsrummet.

2 § Ägaren till en byggnad eller annan anläggning där det finns ett skyddsrum är skyldig att, efter föreläggande av den myndighet som avses i 3 kap. 1 §, vidta de åtgärder som behövs för att förbättra utrymmets skyddsförmåga.

Skyldighet att bereda plats

3 § Ägaren eller nyttjanderättshavaren till en byggnad eller annan anläggning där det finns ett skyddsrum är under höjd beredskap skyldig att bereda plats i skyddsrummet åt dem som behöver skydd.

Skyltning

4 § Ägaren till en byggnad eller annan anläggning där det finns ett skyddsrum skall genom skyltning på byggnaden eller anläggningen ge anvisning om var utrymmet finns.

Skyldighet att tillåta inrättande av skyddsrum

5 § En nyttjanderättshavare får inte hindra ägaren till en byggnad eller annan anläggning att inrätta skyddsrum eller att företa andra åtgärder enligt denna lag.

Särskilt om nyttjanderättshavare

6 § En nyttjanderättshavare är skyldig att på begäran av ägaren till en byggnad eller annan anläggning betala ett skäligt bidrag till kostnader som ägaren får på grund av skyldigheter enligt denna lag. Detta gäller dock endast om

1. ägaren inte kände till att åtgärderna skulle vidtas då nyttjanderättsavtalet träffades eller senast kunde sägas upp och minst två år återstod av nyttjanderätten då skyldigheten att vidta åtgärderna blev kända för ägaren, och
2. det kan anses uppenbart oskäligt att ägaren skall svara för hela kostnaden.

5 kap. Avveckling av skyddsrum

1 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får besluta att ett utrymme inte längre skall vara skyddsrum.

6 kap. Ersättning

1 § Den som skall bygga och utrusta ett skyddsrum enligt 3 kap. 6 § har rätt till skäligen ersättning av staten för sina merkostnader.

2 § Den som är skyldig att underhålla ett skyddsrum har rätt till skälig ersättning av staten för sina kostnader. Detsamma gäller den som vidtagit åtgärder som anges i 4 kap. 2 §. Ersättning lämnas dock inte för åtgärder som har föranletts av att ägaren eftersatt underhållet av skyddsrummet, gjort otillåtna ingrepp i det eller på annat sätt varit försumlig.

3 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om ersättningens storlek.

7 kap. Förelägganden och andra åtgärder

Förelägganden och vite

1 § Den myndighet enligt 3 kap. 1 § som beslutar om byggande eller kontroll av skyddsrum får meddela de förelägganden som behövs i enskilda fall för att denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen skall efterlevas.

Ett föreläggande enligt första stycket får förenas med vite. Ett föreläggande som tar sikte på sådana situationer som regleras i 7 kap. 3 § denna lag får dock inte förenas med vite.

Åtgärd på försumligs bekostnad

2 § Om ett föreläggande enligt 1 § inte följs, får åtgärden vidtas av den som meddelat föreläggandet. En sådan åtgärd vidtas på den försumliges bekostnad, om han eller hon inte på grund av någon bestämmelse i denna lag är berättigad till ersättning för åtgärden om den vidtas frivilligt.

Tillträde

3 § Ägaren eller nyttjanderättshavaren till en byggnad eller annan anläggning är skyldig att lämna den myndighet som avses i 3 kap. 1 § tillträde till byggnaden eller anläggningen för att utföra besiktning eller annan kontroll enligt denna lag eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Polismyndigheten skall lämna den hjälp som behövs för tillträde enligt första stycket.

8 kap. Straff

1 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet inte fullgör sin skyldighet enligt 4 kap. 3 § döms till böter eller fängelse i högst ett år. Har gärningen medfört avsevärt men för totalförsvaret eller är den av någon annan anledning att anse som grov döms till fängelse, i lägst sex månader och högst fyra år.

2 § Till böter döms den som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot någon föreskrift som meddelats med stöd av 2 kap. 4 §.

SFS 2006:545

9 kap. Överklagande m.m.

1 § Beslut i frågor enligt 3 kap. 1 och 4 §§, 4 kap. 2 §, 6 och 7 kap. får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

2 § Beslut enligt 1 kap. 2 § och 5 kap. 1 § får inte överklagas.

3 § Beslut enligt 1–7 kap. som meddelas under höjd beredskap skall gälla omedelbart om inte något annat bestäms i beslutet.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2006.

2. Bestämmelser i denna lag om ägare till fastighet tillämpas även på den som innehar fastighet med fideikommissrätt.

3. För underhåll av skyddsrum som inrättats med stöd av 6 kap. 13 § lagen (1994:1720) om civilt försvar gäller fortfarande 6 kap. 11–16 §§ i den upphävda lagen (1994:1720) om civilt försvar.

4. Ett föreläggande som utfärdats enligt 6 kap. 8, 11, 12, 14, 15 och 18 §§ och 7 kap. 3 § i den upphävda lagen (1994:1720) om civilt försvar skall anses som ett föreläggande enligt denna lag.

5. I fråga om ersättning som bestämts före ikraftträdandet av denna lag gäller 6 kap. 20–22 §§ i den upphävda lagen (1994:1720) om civilt försvar.

På regeringens vägnar

GÖRAN PERSSON

LENI BJÖRKLUND
(Försvarsdepartementet)

